

Sygn. akt III KO 40/20

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M. K.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w R.

z dnia 30 września 2019r., sygn. akt PR Ds (...)

o odmowie wszczęcia śledztwa

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 21 maja 2020r.

wniosku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 2 kwietnia 2020 r.,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy w P. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania – na podstawie art. 37 k.p.k. – sprawy z zażalenia pokrzywdzonego M. K. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w R. z dnia 30 września 2019 r., sygn. akt PR Ds (...) o odmowie wszczęcia śledztwa do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że przedmiotem analizy i oceny na gruncie sprawy, w której zapadło postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, są m.in. czynności sędzi Sądu Rejonowego w P. J. C. , będącej Prezesem oraz Przewodniczącą II Wydziału Karnego tego Sądu. Sędziowie tego Sądu z oczywistych względów pozostają z nią w stałych relacjach służbowych oraz

koleżeńskich. Powyższe okoliczności, mogą wywołać w opinii stron postępowania, opinii środowiska oraz opinii publicznej wątpliwości, a nawet przekonanie o niezdolności Sądu Rejonowego w P. do bezstronnego prowadzenia postępowania w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie nie występują okoliczności uzasadniające przekazanie jej do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sąd występujący z wnioskiem nie wykazał bowiem, że nie jest w stanie prawidłowo – bez szkody dla dobra wymiaru sprawiedliwości – rozpoznać złożonego środka odwoławczego. Obawy co do braku bezstronności nie sposób upatrywać ani w charakterze zarzutów stawianym osobom – funkcjonariuszom publicznym, w tym sędziemu Sądu Rejonowego w P. J. C. , będącej Prezesem oraz Przewodniczącą II Wydziału Karnego tego Sądu, której dotyczyło zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., ani też w fakcie utrzymywania przez tego sędziego z racji wykonywanych obowiązków stałych kontaktów służbowych, czy towarzyskich z niektórymi sędziami sądu właściwego. Gdyby jednak sędzia, któremu przydzielona zostanie sprawa, uważał, że zachodzą w odbiorze zewnętrznym wątpliwości co do jego bezstronności, powinien złożyć wniosek o wyłączenie w trybie art. 41 § 1 k.p.k., a obowiązkiem sądu właściwego będzie jego rozpoznanie (art. 42 § 3 k.p.k.). Nie można bowiem zaakceptować praktyki, jaka wystąpiła w przedmiotowej sprawie, to jest, że po złożeniu oświadczenia w trybie art. 41 § 1 k.p.k. przez jednego z sędziów orzekających w II Wydziale Karnym i pozytywnym rozpoznaniu jego wniosku, od razu skierowano sprawę na posiedzenie w przedmiocie wystąpienia z wnioskiem o przekazanie jej innemu sądowi równorzędnemu. Najpierw należało bowiem skierować sprawę do kolejnego losowania celem przydzielenia jej innemu sędziemu spośród sędziów orzekających w tym Sądzie.

Powtórzyć ponadto należy, że przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy musi być wykładany restryktywnie. Przewidziana w nim zmiana właściwości miejscowej jest bowiem instytucją o charakterze nadzwyczajnym i nie podlega wykładni rozszerzającej. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki jej stosowania, a

więc pojęcia dobro wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy, gdy cały sąd jest niewłaściwy do orzekania w myśl zasady *nemo iudex re sua*, a także wtedy, gdy zachodzą obawy o bezstronność sądu właściwego. Jak trafnie wskazuje się w orzecznictwie, tej ostatniej „nie można upatrywać każdorazowo w podniesieniu wobec sędziego prowadzącego inne postępowania przez stronę niezadowoloną z ich przebiegu lub treści kończącego orzeczenia – zarzutu niedopełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień i skierowania go do organów ścigania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., IV KO 22/18, LEX nr 2499831).

Mając powyższe na uwadze, uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości nie przemawia za skorzystaniem w rozważanej sprawie z instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.